

τὸ σκεπτικισμό τῆς ἐποχῆς μας. Στὴ μουσικὴ τοῦ Μπετόβεν, πού εἶναι ἡ τέλεια ἔκφραση τῆς ψυχικῆς του ὑπόστασης, τὸ κυρίαρχο στοιχεῖο εἶναι τὸ ὕψος, τὸ ἠθικὸ ὕψος. Δὲν θὰ βραῖνε πουθενὰ στὸ ἔργο του δλόκληρο τίποτε ταπεινὸ, ψεύτικο, μικρὸ, καμμιά συνθηκολόγησι ἀφελιμιστικὴ μὲ τὸ γούστο τοῦ κοινοῦ, παντοῦ εἰλικρίνεια, ἠθικὸ ὕψος. Κι αὐτὸ τὸ ὕψος ἐξηγεῖ καὶ τὴν ἀπεριόριστη κι ἀκατάβλητη αἰσιοδοξία τοῦ Μπετόβεν, πού πιστεύει στὴν ἀξία τοῦ ἀνθρώπου ἀγώνα γιὰ τὴν ἐπικράτησι τοῦ δίκιου καὶ τοῦ ἀληθινοῦ. Μέσα στὴν ἀσφυκτικὴ ἀτμόσφαιρα τοῦ ὕλισμοῦ πού ζοῦμε σήμερα, μπορούμε νὰ νιώσουμε αὐτὸ τὸ ἠθικὸ ὕψος; Ὁ σκεπτικισμὸς, πού τρώγει μὲ τὸ σαράκι του τίς πιὸ γερὲς ἴνες πού μᾶς δένουνε μὲ τὴ ζωὴ, μπορεῖ νὰ χαρῆ μιὰ τέχνη πού δεῖχνει ἀπὸ τὴν ἀρχὴ ὡς τὸ τέλος τέτοια ἀσάλευτη πεποίθησι στὴν κυριαρχία τῆς ἀνθρώπινης θέλησις ἀπάνω στὴ μοῖρα; Ἡ τέχνη αὐτὴ, πού εἶναι ὅλη ὑγεία, μπορεῖ νὰ ἱκανοποιήσῃ τὴν ἀρρωστη καὶ κουρασμένη ψυχὴ μας;

Θαροῦ πὼς ὁ λόγος τῆς Μπεττίνας Μπρεντάνο ἐξοκολουθεῖ καὶ τώρα νὰ εἶναι ἀληθινός. Ὁ Μπετόβεν εἶναι ἀκόμα πολὺ μπροστὰ ἀπὸ τὴν ἐποχὴ καὶ τὸν πολιτισμὸ μας. Καὶ γι αὐτὸ πιστεύω πὼς εἶναι κι αὐτὸς ἕνας ἀπὸ τοὺς παράγοντες πού θὰ μᾶς τραβήξουν σὲ κάποιο μέλλον, πιὸ φωτεινὸ καὶ πιὸ ὠραῖο. Τὸ τραγοῦδι του, ἀπλό, οὐράνιο, βαθύ, σὰν τὰ λόγια τοῦ Χριστοῦ, θὰ μᾶς ξεκουράσῃ καὶ θὰ μᾶς δυναμώσῃ κι ἂς μὴν τὸ πιστεύουμε πάντα. Θὴ μᾶς μιλή μὲ τὴ θεία του γλώσσα γιὰ τὴν πίστι καὶ τὴν ἀγάπη του, γιὰ τὸν κόσμον τῆς Χαράς καὶ τῆς Καλωσύνης πού δραματίσθηκε. Λίγοι, λίγοι στὴν ἀρχὴ, θὰ τὸν ἰδοῦνε καὶ θὰ τὸν ποθήσουνε τὸν κόσμο αὐτόν. Οἱ λίγοι θὰ γίνον πολλοί, πάρα πολλοί. Τότε ὁ δραματισμὸς τοῦ Μπετόβεν θὰ γίνῃ πραγματικότη-τα. Ἡ μουσικὴ του θὰ γίνῃ τὸ τραγοῦδι τῆς λυτρωμένης κι ἀδερφωμένης ἀνθρωπότητας.

ΑΥΡΑ Σ. ΘΕΟΔΩΡΟΠΟΥΛΟΥ

ΜΙΚΡΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ

12

Ἀπόψε κρυφομίλησα μὲ τὰ κλαράκια τῆς μυρτιάς
μ' ἕνα πουλί πού γύρευε τὸ ταῖρι του στὸ φράχτη,
μ' ἕνα κρινάκι πού ἀρπαξε τὸ κῆμα τῆς τρελῆς νοτιάς,
μὲ τοῦ νεροῦ τ' ἀφρόδροσο ψηλὰ στὸν καταρράχτη.

Μακριὰ ἀπ' τοῦ κόσμου τίς ματιές, μὴ καὶ μὲ πάρον
Κι ἀπόψε κρυφομίλησα μὲ τὰ ψυχὰ μονάχα γιὰ τρελό,
τρέχοντας πότε στὸ θουνό, πότε στὸν ἔρημο γιζλό:
"ὦ, τὴν ψυχὴ τους νάχα!

13

Μοῦ εἶπε σιγὰ ἡ τριανταφυλλιά:—Κοίτα πὼς μοῦ κ-
τὸν ἀνθισμένο κλώνο (δῆσανε
Μιὰ κόρη μὲ τὰνθόκια μου σκεπάσαν κι στολίσανε.
Τὴν κλαίω καὶ τὴ μυρώνο.

Κι ὄσα τριγύρου ἐσκόρπιζαν, ἦθε μιὰν ἄλλη κοπελιά
καὶ τάμασε ἀπὸ χάμα,
Μ' ὄσση κορδέλλα τάδεσε, καὶ μοσκομύριστη ἀγκυλιά
τάστειλε σ' ἕνα γάμο.

14

Μοῦ λέει τὰ γέρι: Σούφερα τὸν ἦχο τῆς καμπάνης,
Φωνὲς τοῦ κάμπου, τῆς πλαγιάς, τοῦ ὄρησεροῦ χωριοῦ
(τῆς,

Τὰ δροσογέλια τῶν παιδιῶν τὸ μοιρολόι μᾶς μάννας,
γιατ' ἔμεινε ἀπομόναχη μὲ τὸ χαμό τοῦ γιοῦ τῆς.

Σοῦ φέρνω τὸ τρικύμισμα, σοῦ φέρνω τὴ γαλήνη.
Μοσκίες ἀνθῶν, λαλιές πουλιῶν, καὶ δόσμα ἀπὸ μελ' σοι,
Κι ἀκόμα: τὰναφυλλητὸ μᾶς κόρης π' ἀγνοσθήνει,
γιατ' ἔφυγε ὁ πανάκριδος, χωρὶς νὰ τὴ φιλήσει.

15

Τοῦ περβολιοῦ σου τὴ μικρὴ κι ἀπόρρητὴ του πόρτα,
καιοῦλα μου, ἀνοιξέ μου!

Τὸ μοσκοδόλι σου ἔνωσα, κρυμμένε μὲς στὰ χόρτα,
χαδιάρη μενεξέ μου.

Καὶ σ' ἔπρη πού ξεψύχαγες στοῦ περβολιοῦ μιὰν ἄρη
χαμόσυρτο, σκαψτό,

Κ' ἐστάλαξε ἀπ' τὰ φύλλα σου δροσοσταλάδας δάκρι,
πού τὰ κρυβες κι αὐτό!

20

Σκληρὸς ὁ πόνος τοῦ χαμοῦ, κι ὀλοθεθα ραγίζει
τὴν κάθε μιὰ καρδοῦλα,
καὶ μ' ἕνα σίδερο καψτό τὴν κλαίει καὶ τὴ σφραγίζει
μὲ ματωμένη βούλα.

Μὰ λίκρα πιὸ βαθύτερη, θαροῦ, δὲ θὰ σταθεῖ
στοῦ πόνου τὰ γραμμένα,
παρὰ γ' αὐτόνε ποῦλαχε μονάχος νὰ βρεθῆι,
χωρὶς χαμό κανένα.

22

Τὸ παραθύρι ὀρθάνοιχτο καὶ διάπλατῃ εἶν' ἡ θύρα,
Καμιά φορὰ κιὰν γελαστεῖς καὶ μέσο μπῆς, μικροῦλα,
Πὼς θὰ σὲ ντύσω μὲ χρυσά, μετὰξια καὶ πορφύρα,
Πεντάμορφη παραμυθῶν, γλυκεῖα βασίλοπούλα.
Γιὰ σὲ τὸ λέω—Τύχη, πού πᾶς, κ' ἔχεις μ' ἕνα μιντήλι
σφιχτοδεμένα γιὰ ὄλους μας κι ἀδιάφορα τὰ μάτια.
Γιὰ σέ! πού κάνεις νὰ γελοῦν τὰ πικραμένα χεῖλη,
Κι ἄλλον δὲ βλέπεις τίς καρδιὲς πὼς γίνονται κι κομμάτια.

24

Ἰπικροκλεῖς, φτωχὴ καρδιά, σκορπᾶς λογάκια θλιθερά
καὶ σπαρατὰς σ' ἀλύπητα τοῦ κυνηγοῦ σου σκάγια.
Σὰ λαβωμένη πέρδικα πού κελαιδεῖ στερενὴ φορὰ,
στὰ πετρωμένα πλάγια.

Κ' εἶναι θαρεὰ ἡ λαβωματιά, καὶ τὸ αἷμα σου γοργο-
(κυλά,
δάφοντας μ' ἄλικες σταλιές τὸ διάβα ὀλόγουρά σου,
Καὶ λοχταρὸς καὶ δέρνεσαι, νὰ σηκωθεῖς λίγο ψηλά,
μὰ σέρνεις τὰ φτερά σου!

25

Χελιδονάκια οἱ λογιμοὶ καὶ παρῶνουν πέτσιμ' ἀλαφρό,
μὲς στὸ γαλάζιο αἰθέρα,

Μὰ κ' οἱ φτεροῦγες ἄπλερες καὶ τὸ κορμάκι τρυφερό,
πληγιάζει πᾶσα μέρα.

Πουλάκια ἀφοῦ γεννήθηκαν, γιὰ νὰ πετάνε στὰ ψηλά,
καὶ πὼς νὰ τὰ κρατήσω;

Κι ἂν πᾶνε σ' ἄγνωρες μεριές, λίγα μηνύματα τρελά,
πάντα μοῦ φέρνουν πῶς.

Κ. ΝΕΤΙΜΕΛΑΣ (Δάφνη)